

Újpesti Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium

Érettségi tétel irodalom tantárgyból a 12. A osztály számára 2016/2017.

I. Témakör: Művek a magyar irodalomból – kötelező szerzők

1. Petőfi Sándor hitvesi lírája
2. Arany János költészete – az Őszikék-ciklus balladái
3. Ady Endre istenes versei
4. A prófétai szerep Babits Mihály költészetében – Jónás könyve
5. A regényíró Kosztolányi Dezső bemutatása egy szabadon választott műve alapján
6. József Attila szerelmi lírája

II. Témakör: Művek a magyar irodalomból – választható szerzők

7. Csokonai Vitéz Mihály A felvilágosodás hatása Csokonai költészetére
8. Berzsenyi Dániel - Horatius hatása Berzsenyi Dániel költészetére
9. A novellairó Mikszáth Kálmán bemutatása a Tót atyafiak és A jó palócok című köteteken keresztül
10. Az újszerű parasztabrázolás Móricz Zsigmond novelláiban
11. Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem
12. A groteszk látásmód Örkény István Egyperces novelláiban

III. Témakör: Művek a magyar irodalomból – kortárs szerzők

13. Egressy Zoltán: Portugál

IV. Témakör: Művek a világirodalomból

14. Az európai irodalom kezdetei - Homérosz: Odüsszeia
15. Egyén és a világ szembenállásának problémái a világirodalomban egy szabadon választott mű alapján; (pl.: Puskin: Anyegin, Kafka: Az átváltozás, Thomas Mann: Mario és a varázsló; Golding: A legyek ura; Gogol: A köpönyeg; Baudelaire, Verlaine, Rimbaud versei; Salinger: Zabhegyező; Agatha Christie: Tíz kicsi néger; Todd Strasser: A hullám)

V. Témakör: Színház és dráma

16. Az Erzsébet-kori színjátszás jellegzetességei Shakespeare egy szabadon választott műve alapján (Rómeó és Júlia vagy Hamlet)
17. A klasszicista színjátszás és színház sajátosságainak bemutatása Molière Tartuffe című műve alapján

VI. Témakör: Az irodalom határterületei

18. tétel: A filmadaptáció - Puskin: Anyegin

VII. Témakör: Regionális kultúra és a határon túli magyar irodalom

20. Kávéház és irodalom – budapesti kávéházak a 20. század elején

Érettségi tételek magyar nyelv tantárgyból a 12. A osztály számára 2016/2017.

I. Témakör: Kommunikáció

1. A nyelv mint kommunikáció / *A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással.*
2. Nyelvi és vizuális kommunikáció / *Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei/formái és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend).*
3. Beszéd mint cselekvés – Nyelv és beszéd funkciói
4. A tömegkommunikáció eszköztára

II. Témakör: A magyar nyelv története

5. Nyelvtörténeti korszakok / *A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom).*
6. A nyelvújítás

III. Témakör: Ember és nyelvhasználat

7. A jel, a jelrendszer / *A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben.*
8. Nyelv és gondolkodás, nyelv és megismerés viszonya
9. Nyelvváltozatok / *A nyelv társadalmi tagolódása szerinti csoportnyelvek, azok jellemző használati köre, szóincse. Csoportnyelvek, szaknyelvek, rétegnyelvek, hobbinyelvek. A szleng és az argó.*
10. Nyelv és társadalom / *Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés). Az új „szóbeliség” (skype, chat) jelenségei és jellemzői.*

V. Témakör: A nyelvi szintek

11. A szószerkezetek
12. Hangtan /*A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.*
13. A mondatok szerkezete és modalitása

V. Témakör: A szöveg

14. A szöveg szerkezete és jelentése/ *A szövegkohézió, a témaháló és a cím.*
15. A szövegtípusok / *A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél), kérvény, beadvány; hozzászólás, felszólalás, vitaindító, rövid ünnepi beszéd; ajánlás, méltatás; szórólap szövege.*

VI. Témakör: A retorika alapjai

16. A nyilvános beszéd / *A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.*

17. A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai

VII. Témakör: A stílus és jelentés

18. A szójelentés / *Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés.*

19. Stílusesszközök / *Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, metonímia.*

20. A tudományos stílus főbb jellemzői